

- Umut Sohbetleri • Neoliberalizm ve Sonrası • Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
- Mersin'de Evvel Zaman: İleri İlkokulu • Caretta • Hemşehrîmin Hikayesi: Betik Sahaf
- Sakin Köşe • Taptaze: Nasıl Bir Sofra Arkadaşı İstersiniz? • Maya Göçmen Hikayeleri
- Üretici Kadınlar: Zoru Başaranlar • Kültürhane'de Sinema • Düş Konsun Yoluza

İHLAMUR SAYISI KASIM 2020

Katkıda Bulunanlar:

Alper Tolga Akkuş, Aysun Koç Aydoğan,
Bediz Yılmaz, Burçak Görel, Can Gatenyo,
Fatih Tuğay, Galip Deniz Altınay,
Kader Çetintaş, Metin Altıok,
Mithat Fabian Sözmen, Nilüfer Gatenyo,
Onur Aytaç, Serdar İskit, Ulaş Bayraktar,
Volkan Gültekin, Zeliha Tuğay

İmtiyaz Sahibi:

Ayraç Kafe Eğitim Organizasyon
Tic. ve San. Ltd. Şti. adına
Sahibi: Ulaş Bayraktar

Adres: Güvenevler Mahallesi 18. Cadde
Düzgün Sitesi C Blok Dikenliyol
33090 Yenişehir/Mersin
Telefon: 0324 422 64 14

Tasarım

Nilgün Yardımcı

Yayın Türü

Kültürhane'nin süresiz ve ücretsiz yayınıdır.

Kapak Fotoğrafı

Burak Delier

Basım Yeri:

Bülent Şahin Matbaa Çankaya Mah.
4738 Sk. No:18/B Akdeniz/Mersin
Telefon: 0324 238 26 49
mail: bulentsahinmatbaa@gmail.com

Karekod Kullanımı:

Sayfalarımızda yer alan karekodları kullanarak
okuduğunuz yazının ilgili içeriğine ulaşabilirsiniz.

Karekod Nasıl Kullanılır?

Telefonunuzun kamerasını açın, karekoda doğru
çevirin. Ekrana gelen bildirimi tıklayın.

www.kulturhane.org adresinden dergimizin
tüm sayılarını görüntüleyebilirsiniz.

Kültürhane'nin etkinliklerinden haberdar olmak isterseniz

e-posta grubumuza üye olmak için
kulturhane@kulturhane.org
adresine bir mail

Whatsapp iletişim grubumuza üye olmak için

0543 423 42 63 nolu telefona
bir whatsapp mesajı atabilirsiniz.

4 - 5	Kültürhane'den Kısa Kısa
6 - 7	Umut Sohbetleri > "Bizi Yeryüzüne Bağlayan Hikayeler" Bülent Şık > "Yort Kitap" Osman Şişman
8	Hukuk Sohbetleri > Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
9	Emre Ülker'le Sanata Dair > Burak Delier
10	Ekonomi Politik > Neoliberalizm ve Sonrası
12 - 13	Menü
14	Tarihte Bu Ay
15	Mersin'de Evvel Zaman > İleri İlkokulu
16	Mor Sohbetler > İpek Ongun ile 'Zoru Başaranlar'
17	Hemşehrimin Hikayesi > Betik Sahaf
18	Çitta > Mekana Müşterek Olmak
19	Sakin Köşe > Bahçemizi Yeşertmek Gerek
20	Taptaze > Nasıl Bir Sofra Arkadaşı İstersiniz?
21	Caretta > Başlangıç
22	Maya Göçmen Hikayeleri > "Burada Hiç Münafık Görmedim"
23	Kültürhane'de Sinema
24	Düş Konsun Yolunuza

kulturhanemersin

kulturhane.mersin

mersinkulturhane

kulturhanemiz

kulturhane.org

Menü dergimizin editoryal ekibi bu ayın temasını ıhlamur olarak belirlemiş. Derginin biçimi ve içeriği kadar aylık temalarını da çok beğeniyorum. Bu genç ekibin yaratıcılıklarına hayranım.

İhlamurun Yunan ve Roma mitolojisinde özel bir yeri var. Baukis ve Philemon adlı bir çift, kendilerini bir yolcu gibi ziyaret eden Tanrı Zeus'u ağırlar tüm yoksulluklarına rağmen. Zeus böyle bir davranışı pek çok zengin aileden görmemiştir. Çifti ödüllendirmek ve mutlu etmek ister. Birbirinden ölümle bile ayrılmama isteklerini yerine getirir. Onları aynı gövdede büyüyeabilen iki ağaca dönüştürür: İhlamur ve çınar.

İhlamur büyüü bitkilerden biri; tıpkı nar, zeytin ve diğer birçokları gibi...

Şifa çağrıştırıyor önce, öyle ya hangimiz soğuk algınlığı, nezle, gripten yataarken bir fincan sıcacık tarçınlı ıhlamur içmedik ki... İçinde bir dil limon olunca, hele bir de sevgi ve şefkat dolu birinin elinden içilince değme ilaçtan daha iyi gelir. İçini ısıtır insanın, sağaltır.

Bazen de soğuk kış gecelerinin eşlikçisi olur. İzlenen bir filmle, dostlarla yapılan sohbetle, büyüklerin çocuklara anlattığı masallarla, okunan bir kitapla, yazılan bir yazı veya hazırlanan bir ödevle birlikte...

Ya o kokusu... Bir ağaç yeter o mis kokunun tüm çevreyi sarması için, bir ıhlamur koruluğunu veya ormanını hayal bile edemiyorum. Baharda çiçekleri açtığında salar bu kokusunu ve insanlara neşe, enerji verir, yüzlerini güldürür. Baharın mutlaka geleceğini, güzelliğin, iyiliğin tüm çirkinlikleri sarıp sarmalayacağını muştular.

İhlamurun şifasını da kokusunu da veren çiçeklerinin açması için tek olmaması, dişi ve erkek ıhlamurun yan yana olması, kök sarmaları, köklerinin uzun yıllar birbirine karışması, birlikte yayılmaları gerekir.

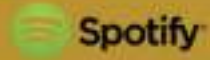
Bizler de yan yana olunca birbirimizden güç alıyoruz. Bilgilerimizi, tecrübelerimizi, yeteneklerimizi birleştirip ortak üretime dönüştürmeye çalışıyoruz. Sevgimiz, şefkatimiz ve dostluğumuz birbirimize iyi geliyor. Dünyanın rengini, kokusunu güzelleştirmek istiyoruz. Barış, adalet, demokrasi, insan haklarının başat değerler olduğu bir yaşam mücadelesinin bir insan ömrünün aşabileceğinin farkındayız. Ama o büyük kökün bir parçası olalım, var olan güzelliklerimizi, iyiliklerimizi, kokumuzu yayalım istiyoruz çevremize. Tıpkı ıhlamurlar gibi...

Damağınıza
Dimağınıza
Şimdi de
Kulağınıza

KULAKLIK
KÜLTÜRHANE

yayında

KÜLTÜRHANE'DEN KISA KISA

VELHASIL TURFANDA KİTAP

Gönül Dinç ve Kübra Tatlı, çiçeği burnunda kitap programımızla "Ne okusam?" diye düşünüp karar veremeyenlerin imdadına yetişti, yeni çıkan kitapları alıcı gözle inceleyip yorumladı.

1 Ekim – 15 Ekim

BİZE HER YER PARİS

Emre Ülker, "Bir şehir üzerinden ne kadar farklı konuya değinebilirsiniz?" sorusunun yanıtının sonsuzluğa doğru uzandığı konusunda bizi ikna etmeyi sürdürüyor. Ekim ayında onunla yine Paris-Cite Universitaire'den yola çıkıp Paris'te güzel günler geçirmeye devam ettik.

2 Ekim – 9 Ekim – 16 Ekim
23 Ekim

EDEBİYAT SOHBETLERİ

Mersinli gazeteci Mustafa Sağlam ile gelirini Atatürk Vakfı Yayınları'na bağışladığı Celal 'Azrail Son Notayı Bekler' kitabını Kültürhane terasta konuklarımızla birlikte konuştuk.

5 Ekim

vivaMERSİN

Kültürhane'nin Mersin gündemini takip eden programı Viva Mersin bundan böyle her pazartesi günü saat 12.00'de Kültürhane YouTube kanalından canlı yayında... Programda Aysun Koç Aydoğan ve Ulaş Bayraktar bir hafta boyunca yerel basında yer alan haberleri değerlendirerek Mersin kent gündemini tartışıyorlar. Canlı yayına yorumlarınızla eşlik edebilirsiniz.

5 Ekim – 12 Ekim – 19 Ekim
26 Ekim

TARİH SOHBETLERİ

İsmail Beşikçi Vakfı'nın katkılarıyla düzenlenen Tarih Sohbetleri'nde Celal Temel, Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarının önemli noktalarına değinmeyi sürdürdü. Ekim ayındaki duraklarımız 1. Dünya Savaşı'nda İttihat Terakki ve Kürtlerin ilişkisi ve 1915 Sankamış Bozgunu idi.

6 Ekim – 20 Ekim

UMUTLU DAYANIŞMA ATLASI

Umutlarımızı diri tuttuğumuz enternasyonal programımızda bu kez ta Güney Afrika'ya ve onun direnişleriyle meşhur mahallesi Soweto'ya uzandık. Thami Mazibuko bize Soweto Kitap Kafe'nin hikayesini anlattı.

11 Ekim

PSİKOLOJİ SOHBETLERİ

Aysun Koç Aydoğan, çocuk psikoloğu Müge Beğenilmişle "Pandemi, Okula Dönüş ve Çocuklar" başlığı altında bu mevsimin en yakıcı gündemlerinden birinin içyüzünü ele aldı.

24 Ekim

SANAT SOHBETLERİ

Ekip Tiyatro'nun kurucusu ve genel sanat yönetmeni olan aynı zamanda Mersin Tiyatro Derneği'nin başkanlığını yürüten Melih Kayadelen'le kentte tiyatro ve sanat faaliyetlerine dair neler yapılabileceğini, yerel yönetimlerin buradaki rolünü konuştuk.

17 Ekim

DUYDUK DUYMADIK MERSİN

Mersin'de kuyumculuk denince akla gelen isimlerden Salim Yılmaz'ın yaşam öyküsünü ve onunla birlikte kentte kuyumculuğun serüvenini Burhan Özacun'dan dinledik.

7 Ekim

YUMUKTEPE KENT SOHBETLERİ

Yaz tatilinin ardından ekranlara dönen Ziya Aykın'la Yumuktepe Kent Sohbetleri'nde, tohumu yine bir Yumuktepe programında atılan ve sonrasında ete kemiğe büründürülen Şinasi Develi Kent Ödülü mevzubahis edildi.

28 Ekim

YouTube
Topluluğumuz

pek çok ayrıcalık
ve öncelik sunuyor.
Aramıza katılmak
ister misiniz?

"EN GENİŞ ZAMANLI BİR ŞİİR": YORT KİTAP

Mithat Fabian Sözmen

Yort Kitap'ın kurucusu, akademisyen, belgeselci Osman Şişman, yayınevi serüveninin birinci yıl dönümünde Kültürhane'nin Umud Sohbetleri'ne misafir oldu.

Aslında plan böyle değildi. Hedef Yort Kitap'ın kurucusu Osman Şişman'ı Mart ayında ağırlamaktı ancak bu niyetin akıbetini biliyorsunuz. Yort Kitap, Şişman'la buluşmayı rötara uğratan malum sebeplere rağmen bir yıllık ömrüne tam 14 kitap sığdırdı. Şimdi biraz aktif dinlenmeye geçiyor ancak dimağlara niş kitaplar kazandırma, bunun için kaynak yaratma uğraşı da sürüyor.

Bilmeyenler için bir hatırlatma: Osman Şişman, "Bu suça ortak olmayacağız" diyen barış bildirisine imza attıktan sonra Anadolu Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinden KHK ile ihraç edilmiş bir akademisyen. Aynı zamanda Erzurum/Tortum'daki HES karşıtı mücadeleyi konu alan "İşte Böyle" ve Newala Qesaba üzerine yapılan "Ölü ve de Din" belgesellerinin yönetmeni. Şişman'la "Ölü ve de Din" belgeselinde birlikte çalışan akademisyenler Can Gündüz ve Bilge Demirtaş da Yort'un "çekirdek ekibi"nden.

Yort'un adını İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Bölümü hocalarından Can Gündüz'ün önerisine borçluyuz. Şiirserverler Ece Ayhan'ın "Yort Savul" şiirine yapılan göndermeyi fark etmiştir. Osman Şişman, Ulaş Bayraktar'la sohbetinde "Yort Savul"un da Ece Ayhan'ın karmaşık ve özgün dizelerine Yunus Emre'den sızdığını hatırlatıyor: "Padişahı kim bileydi kul etmese yort savul."

Şişman'ın Yunus Emre'nin iktidar mefhumuna tersten bir bakış olarak yorumladığı bu ifadede olduğu gibi Yort Kitap da yayıncılıkta pek çok şeyi tersten ya da en azından alışılmadık biçimde yapıyor. Örneğin kazandırdıkları kitapları "ne kadar satacağı" üzerinden değil "ne kadar sevdikleri" üzerinden seçiyorlar. Şu ana kadar basılan 14 kitaptan hiçbirini daha önce duymamış olmanız yüksek ihtimal

ve aslında yazın dünyamız için çok değerli olan bu yaklaşımın ekonomik bakımdan pek de kazançlı olmadığını tahmin edebiliriz.

Ancak dert bu değil. "Yapmayı bildiğim, sevdiğim şey bu. Okumak, çevirmek ve konuşmak," diyor Şişman ve bunda şartlar elverdiği sürece ısrar edeceğini söylüyor.

Tabii kıt olanaklarla böyle bir uğraşa girişmenin, "tek kişilik dev kadro"lar halinde çalışmanın, işin bürokrasisiyle yer yer hayal kırıklıklarıyla yer yer tatsızlıklarıyla yüzleşmenin bir yabancılaşma hali yaratması da muhtemel. Ancak bu konuda da müsterih olabileceğimizi söylüyor: "Şuursuzluğum devam ettiğinden öyle bir yabancılaşma hissetmiyorum. Bir okur olarak bu işin içindeyim. Kıyıda köşede kalmış, marjinal edebi metinleri ufak ufak araştırmaya çekirdek kadro olarak devam ediyoruz."

Kitaplarının çoğunu açık erişime sunarak hayalim dediği "yayınevi batırma" işine daha da yaklaşıyor mu bilinmez ancak sohbetin katılımcılarından Ayşe Gül Yılğör hocamızın da dediği gibi Yort'un "umudumuzu büyüttüğü, tazelediği" kesin.

Osman Şişman, "Yort'un var olmasını koşullayan şeyler"den bahsederken aslında içerisine barış akademisyenlerinin de dahil olduğu uzun bir memleket tarihi gerçeklerine işaret ediyor. Yort'a ilham veren isimlerden Ece Ayhan'ın şiiri o tarihe, coğrafyaya yaptığı gerçeküstü, karanlık, muzır göndermelerle doludur. Yort Savul şiirine tüm heyecanıyla "Atlasları getirin! Tarih atlaslarını! En geniş zamanlı bir şiir yazacağız" diye başlar ya Ayhan, umarız Yort'un, onu var eden heyecanın hikâyesi de "en geniş zamanlı bir şiir" gibi olur.

BAĞLANMAK;

BİR YAZARA, BİR MEKÂNA, YERYÜZÜNE VE BİRBİRİMİZE...

Burçak Görel

"Bizi Yeryüzüne Bağlayan Hikâyeler" ve Umud Sohbeti en çok da iyi bir şeyler olsun diye çabalamanın emektar ruhuyla bizi birbirimize bağladı.

Fransız filozof Gabriel Marcel "Bağlanma öteki ile kazanılan anlamdır," der. İnsan ancak öteki ile anlam kazanır, öteki ile var olur. İşte bu beraber oluşun, birlikte oluşun koşulu ise bağlanmadır. Bağlanmak hayatımızda çeşitli şekil ve yöntemlerle ezelden beri var. Kimi zaman birine bağlanırsınız, bazen bir fikre, çoğumuz bir metaya bağlanıyor günümüzde. Kıymetli bir azınlık ise 'kötülüğü' değiştirebilecek olan güce, bu gücü yaratabilecek yöntemlere, insanlara ve kalan güzel şeylere...

Bazı anlar vardır ki hayatımızda bağlanmanın çeşitli yöntemlerini ve biçimlerini en yaratıcı ve samimi haliyle içinde barındırır, yeşertir ve filiz verir. Kısa süre önce Kültürhane Umud Sohbetleri'nde Bülent Şık ile "Bizi Yeryüzüne Bağlayan Hikâyeler" kitabına dair gerçekleştirilen 'Hasbihal ve Uzaktan İmza' etkinliği tam da böyle bir andı.

Kültürhane'nin kırk metre karelik terasında bir araya gelen insanlar, buluşmanın oldukça zor olduğu günümüzde teknolojinin imkanlarını kullanarak kilometrelerce öteye Bülent Şık'a bağlandı. Bülent Şık kitabını, yeryüzünün tüm bileşenlerini ve en ücra köşelerindeki kadim hikâyeleri birbirinden ayırmadan, düne bağlayarak, geleceğe bağlayarak kimi zaman bir film sahnesine, bazen de bir şiir dizisine bağlayarak anlattı. "Bizi Yeryüzüne Bağlayan Hikâyeler" ve Umud Sohbeti en çok da iyi bir şeyler olsun diye çabalamanın emektar ruhuyla bizi birbirimize bağladı. Bir araya gelmenin dahi giderek zorlaştığı bugünlerde 'mümkün kılmak' niyeti ve çabası,

bir kitabı konuşmaya, yazar ve okurlarını yüz yüze getirmeye ve uzaklarda atılan bir kitap imzasını sahibine ulaştırmaya yetti de arttı bile. Bilgisayarlar açıldı, yüzler pikseli, sesler dijital olsa da sözler buluştu. Bu hasbihal ve imza günü hak ettiği gibi insanın insana dokunabileceği bir mesafeden yapılsaydı nasıl ki yazarı yanına sokulur bir dakikada iki lafın belini kırar "en içten dilekleriyle" bir imza alır, sonra kitabın o ilk sayfasına dokunurduk... İşte aynen öyle; görüntü büyük ekrandan alındı, okurla yazar bir köşede uzaktan da olsa bu geleneği sürdürdü. İmza ekranın öte yanında atıldı, sanal bir posta güvercini misali elektronik bir hikmetle Kültürhane'ye ışınladı. Okurun isminin yazılı olduğu imzaya dokunma keyfi her şeye rağmen yaşatıldı.

"Bizi Yeryüzüne Bağlayan Hikâyeler", kuşuyla, börtü böceğiyle, ağacıyla, bitkisiyle, deresiyle, tepesiyle, insanıyla; tüm bileşenleriyle kıymetli olan yeryüzünü ve onunla kuracağımız bağı refakat ilişkisini zedelemeyen, bir bilim insanının ayağı yere sağlam basan verileri, bir sanatçının şairaneliği ve gündelik yaşamın sıradan ama kıymetli örnekleriyle anlattı. Bu naif ve direngen gayret buluşacı olacak ki etkisi Kültürhane'de, benzeri bir niyetle, zamanı ve mekânı delerek insanları birbirine bağladı. Bağlanmanın her türlü şeklini yaşadığımız umutlu sohbet, umudun insanı izole eden değil, insanı ötekine bağlayan edim bir birlik ilkesi olduğunu bir kez daha hatırlattı. Bağlanmanın ve umudun keşiştiği bu bağlam, birçok birlikteliğe ve paylaşımlara gebe idi.

KARARLARINA UYMAYAN BİR MAHKEMENİN HÜKMÜ

Onur Aytaç

AİHM'nin devletler nezdinde bir meşruiyet krizi yaşadığı ve bununla baş etmeye çalıştığı söylenebilir. Ancak Mahkeme'nin tarihine baktığımızda benzer krizler yaşadığı ve dinamik yapısı sayesinde yeni durumlara kolaylıkla adapte olabildiği görülüyor.

Hukuk gündeminin son zamanlardaki önemli gelişmelerinden biri Mayıs ayında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı olan Robert Spano'nun Türkiye'ye yapmış olduğu ziyaret. Bu tür ziyaretler bir kamu diplomasisi biçimi şeklinde gerçekleştirilir. Bu sebeple, Eylül başında Spano'nun ziyaretinin kendisi bir sorun teşkil etmiyor. Ancak temaslar çerçevesinde programa sivil toplumun dahil edilmemesi ciddi bir eleştiri olarak öne çıkıyor. Hem Spano'nun hem de Mahkeme'nin tarafsızlığına ve bağımsızlığına gölge düşüren bu ziyareti ve beraberinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ni (AİHM) Hukuk Sohbetleri'nde insan hakları hukukçusu Dr. Esra Demir Gürsel ile değerlendirdik.

Spano, başkan olmadan önce Türkiye'den gelenlerin de içinde yer aldığı başvuruları inceleyen hakimlerin olduğu 2. Daire'de görev yapıyordu. Bu sebeple İstanbul Üniversitesi'nden fahri doktora alan Spano'nun İÜ'nün çok sayıda akademisyeni Kanun Hükmünde Kararname ile tasfiye eden üniversiteler arasında bulunduğunu bilmemesi pek mümkün görünmüyor. Şu halde doktor unvanını kabul ettiği konuşmasında fahri doktorayı "akademik özgürlükler" adına aldığını ifade etmesini açıklamak iyice imkansızlaşıyor. Ayrıca sohbetimizde Gürsel'in de belirttiği üzere ziyaretin Mardin ayağında Spano'nun Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne kayyum olarak atanan vali, AK Parti Kadın Kolları Başkanı, İl Başkanı ve eski milletvekili ile temaslarda bulunması da bir başka tartışma konusu. AİHM'de görevli Türk hakim Saadet Yüksel'in Mardinli olmasından mütevellit böyle bir programın gerçekleştirildiği düşünülse de programın içeriğinde görülen isimlerin iktidar partisinden olması sebebiyle Saadet Yüksel'in de

etik açıdan sorumluluğunun gündeme gelmesi gerekiyor.

AİHM'nin meşruiyet krizi

Şahıslardan öte bu uluslararası yargı makamının kurumsal sorumluluğundan da bahsetmeden olmaz. Bu nedenle Gürsel ile sohbetimiz AİHM ekseninde devam etti. AİHM'nin 6. maddesinde yer alan adil yargılanma hakkı kapsamında mütalaa edilen makul sürede yargılamanın AİHM başvuruları açısından da gerçekleştirilemiyor olması, Demirtaş kararı, Kavala kararı gibi bazı AİHM kararlarının Türkiye tarafından uygulanmıyor olması gibi kimi sorunlar Mahkeme söz konusu olduğunda Türkiye'deki insan hakları avukatlarının ve sivil toplumun yakındığı meselelerin başında geliyor. Buradan yola çıkarak benzer problemleri konuştuğumuz programda Gürsel'in de aktardığı üzere bu sorunlar yalnızca Türkiye'ye özgü değil. Rusya, Macaristan gibi diğer devletler bakımından da aynı sorunlar gündemde.

Bu bilgiler ışığında AİHM'nin devletler nezdinde bir meşruiyet krizi yaşadığı ve bununla baş etmeye çalıştığı söylenebilir. Ancak Mahkeme'nin tarihine baktığımızda benzer krizler yaşadığını ve dinamik yapısı sayesinde yeni durumlara kolaylıkla adapte olabildiği görülüyor. Mahkeme'nin tarihini, yapısını ve geçirmiş olduğu dönüşümleri merak edenler için Esra Demir Gürsel'in de içinde yer aldığı bir kadro tarafından yazılan kitabın önümüzdeki yaz başında yayımlanmasının planlandığı müjdesini vermiş olalım. Umuyoruz ki bu çalışmalar ve tartışmalar, AİHM'nin meşruiyetinin korunması gereken hakların sahibi olan insanlar tarafından da sorgulandığını fark etmesini sağlar.

BUGÜN HAKKINDA DÜŞÜNMEYE ÇAĞRI

Burçak Görel

Delier, güncel sanatı hayattan koparmadan, olanları eleştirebilecek, gündelik hayatı değiştirebilecek potansiyelini unutmadan icra edebilmeyi anlattı.

Gündelik hayatın içine girebilen, gündelik hayatı değiştirme potansiyeline sahip olan ne varsa yolu güç, değeri büyük. Sanat, bazı halleriyle bunlardan biri. Görsel sanatlar yüzyıllardır siyasi, dini ve kurumsal birçok rol üstleniyor. Peki güncel sanat gündelik hayatın içine nasıl giriyor? Neyi, hangi yöntemle, nasıl anlatmaya çalışıyor? Güncel sanatı ve bu soruları, biri gündelik hayatı kültür ve sanatla buluşturmayı adeta ustalıklı icra eden, diğeri ise Türkiye'de güncel sanat denince akla ilk gelen isimlerden olan iki kişiden dinledik.

Uzun zamandır keyifle takip ettiğimiz, bizi Paris'in sokaklarından pasajlarına, müzelerinden bahçelerine çeşitli yolculuklara çıkartan Emre Ülker, bu sefer Paris'in sınırlarını aşan bir zenginlikle bizi sanata dair sohbetlerle buluşturdu. Kültürhane'nin yepyeni programı "Emre Ülker ile Sanata Dair" in ilk konuşğu, kapitalizm ve güncel sanat pratikleri arasındaki ilişkiyi görünür kılan çalışmalar ile dikkat çeken sanatçı Burak Delier'di. Sohbet yine Kültürhane'nin artık alışık olduğunuz uzakları yakın eden yöntemleri ile gerçekleşti. İstanbul'dan Mersin'e gelen Burak Delier, sohbeti dinlemek için Kültürhane terasında toplanmış izleyicilerin karşısında oturarak Paris'e, Emre Ülker'e bağlandı. Birlikte güncel sanatın kapı-

larını keyifle araladılar. Delier'in eserlerinin yanı sıra dünyadan önemli sanatçı ve eserlerin ele alındığı sohbet, izleyicilerin katılımı ile interaktif, çok yönlü ve zengin bir muhabbete evrildi.

Delier güncel sanatın tarihsel dönüşümüne, medyumuna, yöntemine, diğer sanat alanlarıyla farkına ve piyasasına dair birçok bilgi verdi ve izleyicilere anılarıyla eşlik eden uzun bir anlatı sundu. Ancak tüm anlatısının neredeyse birleştiği nokta sanat ve hayatı birbirinden ayırmama fikriydi. Amaç sanat yapmak değil yaşamaktı. Sanat yalnızca üretilen bir şeyden ibaret değildi. "Güncel sanat bugün hakkında bir tartışma bugün hakkında düşünmeye çağndır. Video üreten insanlarla sanatçılar arasındaki en büyük fark işte bu düşünme çağrısı. Güncel sanat düşünmek için bir ortaklaşma alanı açmaya çalışıyor," sözleriyle anlattı güncel sanata dair yaklaşımını.

Delier, güncel sanatı hayattan koparmadan, olanları eleştirebilecek, gündelik hayatı değiştirebilecek potansiyelini unutmadan icra edebilmeyi anlattı. Anamlı bir birliktelik ve anlam birliğiyle; bugün hakkında düşünmenin binbir örneğini hayata geçiren, kıymetli niyetlerin ortaklaşma alanında, Kültürhane'de.

İhtiyaç sahibi öğrencilerin kütüphanemizden faydalanmasına destek olmak ister misiniz?

ASKIDA
ABONELİK

EKONOMİ POLİTİK

NEOLİBERALİZM VE SONRASI

Metin Altıok

Bugün pek çok ülke halkının karşı karşıya kaldığı sorunlar, neoliberalizmin bir kez daha sorgulanmasına neden oldu. Bu sorgulamaların neticesinde neoliberalizm sonrası dünyaya dair pek çok değerlendirme yapıldı.

Kültürhane'nin ekonomi-politik programının konusu son dönemde sıkça gündeme taşınan neoliberalizmin akıbeti tartışmalarıydı. Programda neoliberalizmin 1980'lerden itibaren sermaye sınıfının kâr oranlarının düşme eğilimine karşı duran etmenleri hızlandırmak amacıyla uygulamaya koyduğu stratejiler ele alındı. 'Keynes-yen iktisat yaklaşımı'ları irdelendi, liberizasyon ve deregülasyon kavramları açıldı. Buna göre neoliberalizmin "keynesçi sosyal devleti" aşındırması ve işsizliğin artması, yedek işgücü ordusunun büyümesiyle sınıf içi rekabetin artmasıyla beraber sendikalar etkisizleştirildi, reel ücretler düşürüldü, sermayeden alınan vergiler azaltıldı, sosyal harcamalar kısıldı, özelleştirmeler dayatıldı, sermayenin hareketini kısıtlayan düzenlemeler tasfiye edildi ve buna liberalizasyon denildi. Devletin küçültülmesinden ve etkinliğinden söz ediliyor olsa da asıl amaç düşen kârlılığı artırarak sermayeyi büyümektir. Buna da deregülasyon dendi. Özelleştirmelerden eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, belediye hizmetleri, iç ve dış güvenlik ve hatta adalet vs. hiçbir şey muaf değildi.

2008 küresel krizine kadar çeyrek yüzyıl neoliberal yeniden yapılanma stratejilerinin mutlak üstünlüğüne tanık olundu. Ancak krizin yarattığı uzun dönemli düşük büyüme oranları pek çok gelişmiş kapitalist ülkede kârlılık krizi ve yapısal sorunları tekrar gün yüzüne çıkardı. Bugün pek çok ülke halkının karşı karşıya kaldığı sorunlar, neoliberalizmin bir kez daha sorgulanmasına neden oldu. Bu sorgulamaların neticesinde neoliberalizm sonrası dünyaya dair

pek çok değerlendirme yapıldı ve 1929 krizinden sonraki en büyük ekonomik daralmanın beklendiği şimdilerde 2 temel görüş öne çıktı. Bunların ilki neoliberalizmin çökmesiyle sosyal devlete dönüş olacağı yönünde. Buna göre neoliberal politikalar terk edilecek ve sosyal devlet anlayışı bir kez daha dünya genelinde ana model haline gelecekti. Burada altı çizilmesi gereken nokta, daha önce ortaya çıkan sosyal devlet anlayışının yalnızca kapitalizmin tercihi olmadığını belirtmek gerektiği idi.

İkinci görüş ise, kârları azalan sermaye sınıfının zararını kapatabilmek için önceye göre daha da agresif politikalar izleyeceğidir. Dünya ekonomisinde önemli daralmalar yaşanıyor, üretim ve tüketim yavaşlıyor, hizmet ve turizm gibi sektörler neredeyse durma noktasında ve sermayenin kârları azalıyor. Bu tablonun sonucunda pek çok şirket ya zarar edecek ya da bazıları iflasını açıklayacak. Bu nedenle sermaye sınıfının korunabilmesi için yeni kemer sıkma ve ek vergi politikalarının gündeme gelmesi daha muhtemeldir. Uluslararası alanda ise askeri ve ekonomik savaşların körüklenmesi ve yeni gerilim alanlarının oluşturulması gibi hamlelerle karşılaşmayı beklemeliyiz.

Bugün dünyada sermaye sınıfının politikalarına karşı durabilecek mevcut bir güç görünmediği için, eğer bu iki senaryodan birisi gerçekleşecekse bunun ikinci senaryo olacağı kuvvetle muhtemeldir. Bu yüzden gelecek programlarda emeğin ve emekçi sınıfın durumunun ne olacağı üzerine bir sohbet bizleri bekliyor...

*Sipariş üzerine
size özel*

HAVUÇLU KEK
45 tl

POĞAÇA
1kg 30 tl

GLUTENSİZ KEK
45 tl

ELMALI KURABİYE
1kg 45 tl

Sipariş için | 0324 422 6414 | [kulturbane.mersin](#)

Atıştırma Alkılar

Kaşarlı tost	12₺
Beyaz Peynirli Tost	12₺
3 Peynirli Tost	13₺
Karışık Tost	15₺
Peynirli Sandviç	15₺
Peynirli / Jambonlu Sandviç	16₺

Makarnalar

Domatesli Makarna	20₺
Kremalı Peynirli Makarna	20₺
Kremalı Mantarlı Makarna	20₺

Salatalar

Akdeniz	20₺
Ton Balıklı	26₺
Hellim Peynirli	26₺
Kinoa Salatası	26₺
Karışık Baklagil Salatası	26₺

Omletler

Mantarlı Omlet	15₺
Otlı Omlet	15₺
Peynirli Omlet	15₺

Tuzdular

Günün Böreği	10₺
Poğaç (Adet)	3₺
Kurabiye Tabağı	8₺

Glutensiz Lezzetler

Şekersiz Glutensiz Kek	9₺
Glutensiz Pogaça	3₺

Tatlılar

Mozaik Pasta	15₺
Tiramisu	15₺
Cheesecake	19₺
Günün Keki	9₺
Magnolia	15₺
Elmalı Kurabiye	3₺

Soğuk İçecekler

Menta Gazoz	5₺
Limonata	13₺
Erikli Limonata	13₺
Reyhan Şerbeti	9₺
Smoothie	13₺
Muzlu Süt	14₺
Sade Soda	5₺
Meyveli Soda	6₺
Churchill	7₺
Su	2,5₺

Kahveler

Türk Kahvesi	10₺ - 14₺
Demleme Kahve	12₺
Zapatista Kahve	15₺
Americano	12₺
Espresso	12₺
Cappuccino	14₺
Caffe Latte	14₺
Latte Macchiato	14₺
Buzlu Kahve	14₺

1 gün önceden sipariş verdiğinizde kurabiye, kek ve pastalarınızı seve seve hazırlarız.

Sıcak İçecekler

Sahlep	14₺
Sıcak Çikolata	14₺
Ballı Tarçınlı Süt	14₺

Çaylar

Hopa Çay	4₺ - 6₺
Bitki Çayları	13₺
Ada Çayı	13₺
İhlamur	13₺
Yeşil Çay	13₺
Kış Çayı	13₺

ALASIYA KAHVE KARTLARI

Kültürhane'de artık kahvelerin tadı farklı...

Sizi taze çekilmiş buram buram kokan kahve çekirdeklerinin enfes kokusuyla, lezzetli kahve çeşitlerimizi tatmaya davet ediyoruz. Nefis kahvenin kokusunu alır gibiyse, siparişlerinizi için hazır olduğumuzu söyleyelim...

10 kahve için hazırlanan Alasiya Kahve kartlarımızla 'veresiye' ilişkisini tersine çeviriyoruz.

Bu kartlarla kahvelerinizi peşinen alabilir, hediye edebilir ya da ihtiyacı olanlar için askıya bırakabilirsiniz. Kartınızın karşılığında ikramımız olan 11. kahvenin tadını çıkarmaya ayrıca bekliyoruz...

TARİHTE BU AY / KASIM

6 Kasım 1888

Mersin'de tramvay tesisleri kurulması ve çalıştırılması hakkında İrade-i Seniye ilan edildi.

5 Kasım 1918

Mustafa Kemal, Yedinci Ordu Kumandanı olarak Adana'dan trenle Mersin'e gelerek milli mücadele hazırlıklarını başlattı.

27 Kasım 1918

Mersin, İngilizler tarafından işgal edildi.

Kasım 1922

Ticari İdadi açıldı.

20 Kasım 1923

Fransız Okulu kapandı.

2 Kasım 1937

Prof. J. Garstang ve heyeti tarafından Yumuktepe Höyüğü'nde kazıya başlandı.

8 Kasım 1937

İleri Okulu öğretime açıldı.

28 Kasım 1947

Anadolu Cam Sanayi AŞ fabrikasının temeli atıldı.

Kasım 1949

Mersinli Ahmet'in Olimpiyat Kahvesi açıldı.

29 Kasım 1963

Eski Akkavhe'de Güzel Sanatlar Resim ve Heykel Galerisi açıldı.

5 Kasım 1966

Deprem felaketine uğrayan Varto'dan 246 kişilik bir katile Mersin'e getirildi.

15 Kasım 1966

Termik Santral hizmete girdi.

Kasım 1987

Akbelen Toplu Konut inşaatına başlandı.

10 Kasım 1992

Mersin Üniversitesi açıldı.

30 Kasım – 2 Aralık 2001

Sel felaketinde 8 kişi hayatını kaybetti.

MERSİN'DE EVVEL ZAMAN

MERSİN'İ "İLERİ"YE TAŞIYAN OKUL

Mithat Fabian Sözmen

Mersin'de eğitim yaşamına ve sosyal hayata büyük katkıları olan okulların başında İleri gelir. Yetiştirdiği sayısız değerle kenti kent yapan kurumların başında gelen İleri Okulu, bu ay 83 yaşına giriyor.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Mersin'in en büyük problemlerinin başında eğitim geliyordu. Kent genelinde okul sayısı azdı, orta okulların sayısı bir elin parmaklarını geçmiyordu, lise hiç yoktu. Eğitimine devam edebilmek için günün karanlık saatlerinde trenle Adana'ya gidip gelmek zorunda kalanların hali resmi raporlarda bile dramatik bir dille aktarılıyordu. Denilebilir ki öğrenciler ve öğrencilik kentin en derbeder uğraşlarından biriydi.

1935 yılında kentteki erkeklerin yüzde 27'si, kadınların ise yüzde 8'i okuma-yazma biliyordu. 1950'ye gelindiğindeyse bu oranlar sırasıyla yüzde 51'e yüzde 20'yd. Halen son derece yetersizdi kuşkusuz ancak gözle görülür, kent yaşamına da sirayet eden bir artış vardı. Cumhuriyet, kendi "yetiştirilmiş kuşak"larını yaratıyordu, hedef daha "ileri"ydi.

İleri İlkokulu, işte böyle bir ortamda 1937 yılında eğitim-öğretim hayatına başladı. Vali Rüknettin Nasuhioğlu döneminde İl Özel İdaresi bütçesinden 45 bin 576 lira harcanarak 4 bin 575 metrekarelik alan üzerinde inşa edilen okulun adı Vilayet Encümeni tarafından koyuldu.

O dönemde Mersin kent merkezindeki diğer önemli ilkokullardan bazıları Gazipaşa, Çankaya, Kayatepe ve Barbaros'tu.

İleri, kuruluşunu takip eden yıllarda önemli bir eğitimci kadrosuna

ev sahipliği yapar oldu ve şehrin en gözde eğitim yuvası haline geldi. 1950'li yıllarda sadece kent merkezinden değil Erdemli gibi uzaklardan da öğrenciler, servisle okula gelir gider oldu.

İleri mezunlarından Dr. Nihat Taner, okulun kaliteli eğitimine dikkat çekerek verdiği örnekte, 1961'de Tarsus Amerikan Koleji'ne giriş sınavında 350'yi aşkın adaydan sadece 33'ünün muvaffak olduğunu bunların 7'sinin kendi sınıflarından çıktığı bilgisini verir.

Kültürhane'nin Yumuktepe Kent Sohbetleri'nde Mersin Lisesi'nin önemi anlatılırken akademik başarılar kadar lisenin şehrin sosyal hayatında oynadığı role de dikkat çekilmişti. İleri'nin de öğrencilerini spor ve kültür dallarında teşvik edici bir rolü olduğunu görüyoruz. Nihat Taner'in vesilesiyle o mezunlardan bazılarını bir kez daha anımsayalım: Atıf Yılmaz Batıbeki (Yönetmen, yapımcı, senarist), Teoman Karahun (Gazeteci, şair), Gültekin Çeki (Besteci, sporcu), Seyfi Alanya (sporcu, spor yöneticisi), Hanri Atat (Kentin kültür-sanat hayatında önemli rol oynamış iş insanı), Suna Merze

Tanaltay (Psikolog, yazar)...

Mersin'de kenti kent yapan değerlere yeterince sahip çıkılmadığı görüşü haklı ve sonuçları göz önünde olan bir serzenişti. Sadece kentin tarihsel merkezinin dahi akıbetine bakmak bu konuda bize önemli ipuçları verir. Heyhat, İleri de zaman içerisinde kent merkezinin yaşadığı dönüşümden, önemsizleşmeden payını aldı. Bir zamanlar kent merkezinde ya da ona çok yakın muhitlerde oturanların "elinin altında", "yolunun üstünde", "şuracığında" olan okul artık çok daha az Mersinlinin kent merkeziyle münasebeti kaldığından bu özelliğini yitirdi. Dolayısıyla bugünlerde "Halin nasıl" diye soranlara "Memleket gibi" yanıtını vermek hakkıdır İleri'nin ama bir müjde de verelim. İleri İlkokulu'nun tarihine ilişkin Selami Gedik tarafından kapsamlı bir kitap hazırlanıyor. Bu kitap, muhakkak İleri'nin öneminin anlaşılmasında önemli rol oynayacaktır.

Fotoğraf: Selami Gedik arşivi (1947 yılına ait)

KADINLARIN GÖRÜNMEYEN TARİHİNE BİR NOT: "ZORU BAŞARANLAR"

KİTAPLARDAN GÜÇ BULMAK BETİK SAHAF

Burçak Görel

'Zoru Başaranlar' yanı başımızdaki kadınların binbir emekle imza attığı büyük başarının hikayesine yaklaşmak, onları bir nebze dahi olsa tanımak için atılmış bir adım.

"Bırakın desteği; kadının önüne engel olunmasın! Bakın o zaman neler neler yapabilirler..."

Bu cümleyi duyduğumda aklıma Türkiye feminist hareketinin 2010-11 yıllarında örgütlediği "Erkeklerden Alacaklıyız" kampanyası geldi. Hak ettiğini almak için her daim mücadele etmek zorunda bırakılan, başarmak için illaki zorluğu aşmak durumunda olan kadınlar ve tabii onların yazılmamış hikayeleri, görünmeyen tarihi... Bu hikayeler var, bir yerlerde yaşıyor ancak biz bu hikâyeleri genellikle erkeklerden, kadınların sayılara ve çeşitli genellemelere sıkıştırıldığı, projelerin, kampanyaların, erkeklerin gölgesinde bırakıldığı biçimlerle dinliyoruz. Nitelikli görünürlük ve temsil edilebilme hâlâ kadınların en büyük sorunlarından biri. Niteliği tartışmaya açık olsa da kadınların görünürlüğünü sağlamaya çalışan çalışmalar, çabalar yok değil.

Bir cümlemin akla böylesi düşünceler getirmesi de tesadüf değil. Cümlemin sahibi, "Zoru Başaranlar" adlı kitabında Mezitli Belediyesi'ne bağlı Kadın Üretici Pazarı'nda üretim yapan kadınların yaşam hikayelerini kaleme alan ve Mor Sohbetler'in konuğu olan yazar Ipek Ongun. Hazırlık süreci yaklaşık 1 yıl süren kitap, Mezitli Kadın Üretici Pazarı'nı, bu pazarı var eden kişilerle görüşmeleri ele alıyor. Kitabın önemli yanı ise Ongun'un "Projenin asıl kahramanları" dediği üretici kadınların hayatlarına dair kesitlere ve üretici kadınların cümlelerine yer veriyor olması. Uzun hazırlık sürecinde birçok köy gezilmiş, kadınların tek tek kapısı çalınmış. "Amacım onları dinlemek ve anlamaktı. Bunun tek yolu her biriyle tek tek konuşmaktı. Bu şekilde genellemelerin önüne geçmiş olduk. Bu

kadınların çok çarpıcı hikayeleri var ve her biri kendi hikayesinin kahramanı," diye açıklıyor Ongun bu tercihini. Bu sayede hem üretici kadınların başarıları tarihe not düşülmüş oluyor hem de biz gazete haberlerinde "kadınlar" üst başlığı altında görmeye alıştığımız, birbirinden farklı onlarca kadının isimlerini öğreniyor, gülüşlerini görüyor, cümlelerini işitiyor, evlerine konuk oluyoruz.

Evveliyatımız, erkeklerin yazdığı tarih anlatılarıyla ve tarihi yazılmayan kadınlarla dolu. Tarihimiz bilmediğimiz, duymadığımız, tanımadığımız kadınlarla, onların görünmeyen, karşılığı verilmemiş emekleriyle dolu. Aslında çoklar ama yoklar. 'Zoru Başaranlar' yanı başımızdaki kadınların binbir emekle imza attığı büyük başarının hikayesine yaklaşmak, onları bir nebze dahi olsa tanımak için atılmış bir adım. Umalım ki bir sonraki adım, kadınların zoru başarmak zorunda kalmadığı yarınlara doğru olsun.

Burçak Görel

Mersin'in eski merkezi Çamlıbel Mahallesi'nde, portakal ağaçlarıyla bezeli bir sokakta, tam da mevkiinin ruhuna uygun yüksek tavanlı, üç odalı, duvarlarındaki binlerce kitapla insanı sonsuz bir seyre çıkaran, atmosferiyle sarıp sarmalayan bir mekân burası.

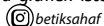
Sahaf; kelime anlamıyla az bulunur, değerli kitapları bilen, eski kitap alıp satan kimse ya da dükkân. Bu kelime insanın gözünün önüne duvarları yüzlerce kitapla kaplı büyülmüş bir mekânı, burnuna eski kitapların o kendine has kokusunu, içine ise tarifi güç bir merak ve huzuru beraberinde getiriyor. Benim içinse tüm bunlara bir de bir soru ekleniyor. Bu insanlar bu kadar kitabı nereden buluyor? Mersin'de 'sahaf' denince aklımıza, içimize ne geliyorsa kapısından girene onu yaşatan bir mekândayız. Betik Sahaf'tayız. Mersin'in eski merkezi Çamlıbel Mahallesi'nde, portakal ağaçlarıyla bezeli bir sokakta, tam da mevkiinin ruhuna uygun yüksek tavanlı, üç odalı, duvarlarındaki binlerce kitapla insanı sonsuz bir seyre çıkaran, atmosferiyle sarıp sarmalayan bir mekân burası. Betik "yazılı olan her şey" anlamına geliyormuş. Bunu Mersin'in ilk ve tek sahafı, Betik Sahaf'ın sahibi Eren Kaplanlıktan öğreniyoruz. Kendisi her ne kadar tevazûdan "Sahaflık çok başka bir iş. Kadim dilleri bilmeyi, bir usta tarafından yetiştirilmeyi gerektirir. Ben yalnızca sahaflığa özeniyorum," dese de 20 yılı aşkın meslek deneyimi, 10 bini aşkın kitaplık koleksiyonu, kitaplara, sahaflığa dair anlattıkları bu mütevazı sözlerini yalanlar nitelikte...

"Memur olmayacağımı o zamanlar anlamıştım," diye anlatıyor Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okuduğu, aynı zamanda sahaflarla tanıştığı öğrencilik yıllarını. Kütüphanesi olan bir evde büyümenin

getirisiyle kitaplarla hep haşır neşir, hatırı sayılır bir koleksiyona sahip. "En çok da kitap almayı severdim," diyor. Sahaflarla yolu küçük bir ekonomik kriz sebebiyle keşiliyor. Elinde avucunda ne kadar kitap varsa satıyor. Sonrası pişmanlık... Eli güçlenince Ankara'nın sahaflarından bir bir geri topluyor kitaplarını. Bu al-sat işi ona -onun deyimiyle- kitap esnafığının yolunu açıyor. Bir kitap tezgahıyla Ankara'nın sokaklarında başladığı bu iş, aradan geçen yıllara, değişen şehirlere, denenen farklı işlere rağmen aklından çıkmıyor. "Ben bu işi kitap satmak için değil, kitap almak için yapıyorum. Bu işin özü kitabı, ona sahip olmayı sevmek. Kitaplar bana güç veriyor. Ömrümün sonuna kadar bu işi yapacağımı biliyorum," diye anlattığı işini incelelikle ve tutkuyla sürdürüyor. Betik Sahaf kimi zaman ucuz kitabın, kimi zamansa 'meraklısının' adresi.

Bu denli çeşide, sayıya ve kıymete sahip binlerce kitabın nereden bulunduğu gelince... En büyük kaynağın 'evladiyelik kitaplar' olduğunu öğreniyoruz. Bu kitaplar yıllar yılı başka kütüphaneleri süslemiş, başka ellerde dolaşmış, kimisi imzalı, kimisi ise ilk baskı. Sahiplerinin bu dünyadan göçmesiyle geri kalan nesiller tarafından satılan, atılan kitaplar. Bazen mirasçılardan bizzat satın alınıyor, bazense kâğıt toplayıcı bir çocuğun arabasında sokak sokak dolaşıp ulaşıyor Betik Sahaf'a. Aklına "Sahaflık, ölenlerin kitaplarını alıp, ölecek olanlara satma sanattır," sözü geliyor. Bu hikâye ile binlerce kitapla kaplı yüksek duvarlar sanki canlanıyor, dile geliyor. Her birinin hikâyesine hikâye ekleniyor. İnsan dili döndüğünce anlatmak istiyor ancak maalesef Betik Sahaf için bu nafi bir çaba. En iyisi portakal ağaçlarıyla dolu o sokağa girmeli, o duvarları görmeli, o kokuyu içine çekmeli... Gözün gördükçe, kişinin hissettikçe anlayabileceği bir mekan Betik Sahaf.

***Dipnot:** Betik Sahaf'a gitmek isteyenler için adres: Kültür Mahallesi, 4316. Sk., 33010 Akdeniz

MEKANA MÜŞTEREK OLMAK

Zeliha - Fatih Tuğay

Kültürhane'yi çok sevdik, oracıkta vurulduk kendisine. O günden sonra artık birer müşteri değil müşterektik. İlginç bir şekilde Kültürhane bizi Mersin'e bağlayan yegane şey olmuştu.

"Kültürhane ve Çitta hakkında kısa bir yazı yazmak ister misiniz?" Soru bu, açık ve net. Bu soruya muhatap olduğumuzda hiç düşünmeden "Tabii ki," dedik. Fakat nerden bilebilirdik ki bu görevin bizim için çok zorlu olacağını. Zira kısa bir şekilde nasıl anlatabiliriz ki? Neyse elimizden geldiğince anlatmaya çalışacağız.

İnsanlar için mekanlar neden önemlidir? Biraz düşündükten sonra mekanları insanlar için anlamlandıran şeyin yaşanmışlıklar olabileceği sonucuna vardık. Onlar bizim hafızamız, belleğimiz oldukları için önemlidir. Peki Kültürhane? O neden önemli bizim için? Ne oldu da bu kadar hayatımızın merkezine oturdu? Bunun net bir cevabı yok sanırım. Çok şey oldu.

İstanbul'dan Mersin'e tayin olmuştuk, ilk zamanlar Mersin tamamen hayal kırıklığı olmuştu bizim için. Hatta HAVAŞ otobüsünün o reklamı (İstanbul şimdi ne güzeldir) ciğerimizi dağılıyordu. OHAL devam ediyordu ortalık toz duman, canımız sıkın anlayacağımız. Derken internetten Kültürhane ile ilgili bir yazı okuduk ve başladık burnumuzun ucundaki Kültürhane'yi aramaya...

Daha dün gibi hatırlıyoruz ilk gittiğimiz günü; Ulaş hoca ve Nalan vardı. Bizi görünce ayağa kalktılar, evlerine misafir gelmiş gibi buyur ettiler. Oturduğumuz masa Bediz. İlk anlam verememiştik (Sonra yurt dışından dönecek ve kendisini çok sevecektik) o masalardaki isimlere. Kültürhane'yi çok sevdik, oracıkta vurulduk kendisine. O günden sonra artık

birer müşteri değil müşterektik. İlginç bir şekilde Kültürhane bizi Mersin'e bağlayan yegane şey olmuştu. Kültürhane'yi keşfetmeden kısa bir süre önce bebeğimizin ultrasondaki görüntüsünü görmüştük. "Reyhan da Kültürhaneli olmalı," diyorduk. diyorduk, her gün muhakkak ziyaret edilecek. Ayşegül hoca şahit Reyhan nerdeyse Kültürhane'ye doğacaktı.

Mersin'de bizi hayata bağlayan, Mersin'i anlamlı kılan yegane mekan. Peki sebep? Orada yabancı değiliz, mekanın müştereklerinden biriyiz. Orası Reyhan'ın renkli dünyası, Serdar Ağabeyi bütün sabırla tütün sararken izleyebildiğimiz mekan. Deniz hoca ve Serkan'la gıybet seansları yaptığımız mekan (burada Zeliha yok), ÇITTA merkez karargahı. Kültürhanede Deniz hoca misali kendimizi sürekli "DEWAMKE" modunda hissedebiliyoruz. Hasılıkelam orası kendimizi hem özgür hem mutlu hem daha umutlu hissettiğimiz yegane mekan. Ulaş hocanın deyimiyle "Otuz iki kısım tek milî birden bir umut adası."

ÇITTA (Çukurova İnsan Tohum Toprak Atölyeleri), 2015 senesinde kurulmuş, yerelde ekolojik yaşam bilinci ve farkındalığının gelişmesi için çabalayan, gönüllü bir topluluk. Bu amaçla söyleşiler, atölyeler, film gösterimleri, şenlik ve festivaller düzenledi; okul ve meslek odalarında buluşmalar gerçekleştirdi. Kültürhane ile işbirliği içerisinde yaptığı etkinliklerle Kültürhane'nin dayanışma içinde olduğu bir kardeş organizasyondur.

f citta.cukurova

@ citta_gida

Bediz Yılmaz

@ bediz_yilmaz

Verimli bir yoğun ekim yapmak için, bitkilerin birbirleriyle uyum özelliklerini gözetmek iyi olacaktır. Sebze bahçesinde sebzeler kadar çiçeklere ve aromatik bitkilere de yer vermeniz, hem bahçenizin sağlığı hem de ekosistem esenliği açısından elzem.

Siyaset bilimi eğitimi almış bir insan olarak utanarak itiraf ediyorum ki siyaset felsefesi yahut genel olarak felsefe üzerine derinlemesine bir okuma yapmışlığım yok. Daha da utanarak söylüyorum ki, Fransız ekolünün tedrisatından geçmiş olmama rağmen, Fransız düşünürlerin eserlerini dahi tam anlamıyla bilmem. Hal böyle olunca, bir arkadaşım Voltaire'in Candide ya da İyimserlik adlı eserine ilişkin şu videoyu gönderdiğinde gerçekten şaşırdım.*

Tümünü izlemenizi tavsiye ettiğim videoda özetle şu anlatılıyor: Voltaire bu kitabında, kahramanı Candide'i diyor diyor gezdirir ve kendisinin de arkadaşlarının da başına olmadık işler gelir. Nihayet her şeyden umutlarını kestikleri bir noktada Osmanlı topraklarına varırlar ve İstanbul'da bir çiftlikte yaşamaya başlarlar. Bir gün, saray çevresi iki vezir ile bir müftünün boğdurulması olayı ile çalkalanırken, bir portakal ağacı altında dinlenmekte olan bir çiftçi ile karşılaşılır. Candide adamla siyasi gündemi konuşmaya çalışırken, adamın cevabı şu olur: "İstanbul'da neler olup bittiğini hiçbir zaman öğrenmeye çalışmam. Ben yalnızca yetiştirdiğim meyveleri oraya gönderip satmakla yetinirim. ... Çalışma bizi üç büyük kötülüğün kurtarıyor: Can sıkıntısı, kötülük ve gereksinim." Bunun üzerine Voltaire, bu yaşlı adamın nice krallardan daha şanslı ve daha mutlu olduğuna kanaat getirir ve kahramanı Candide'e, kendinden sonraki düşünce evrenini büyük ölçüde etkileyecek olan şu meşhur cümleyi söyletir: "Bahçemizi yeşertmek gerek."

45 yaşından sonra bahçesini yeşertmeye başlamış biri olarak, bu sözü bir metafor değil de gerçekten herkesin kendi bahçesini ekip biçmesine yönelik bir nasihat olarak okumaya meyledebilirim. Ne var ki muhtemelen, Voltaire, 1759'dan beri bize, yaratıcı eylemin, kendi elleriyle üretmenin insanı bu dünyada kendisiyle barışık kılacak yegane uğraş olduğunu söylemekte. Dönemin bilim ve teknolojiye imanlı, insanlığın tüm gelişmesini teknik ilerlemeye bağlayan yaklaşımıyla taban tabana zıt bir şey bu; Voltaire'in, teknik ilerlemenin dünyayı daha iyi bir yer yapacağı düşüncesine ta o zamandan kuşkuyla yaklaştığını gösteriyor.

BAHÇEMİZİ YEŞERTMEK GEREK

Bahçemizi yeşertmek gerek!

"Çalışma bizi üç büyük kötülüğün kurtarıyor: Can sıkıntısı, kötülük ve gereksinim."

Öyleyse, ister bahçe yapın, ister müzik, ister kitap yazın, ister kentiniz için, gezegenimiz için güzellikler, yeter ki kendi gönlünüze uygun bir bahçe bulun ve onu yeşertmekten asla vazgeçmeyin. Kendi köşesine kapanıp, dünyevi her meseleden elini ayağını çekmekten, neler olup bittiğiyle ilgilenmemekten bahsedilmiyor burada; bilakis, insanın kendi özünü temiz ve dingin tutmasıyla, kendi bahçesini yeşertmesiyle, meyveleri de cömertçe paylaşmasıyla birlikte, etrafta akıp giden tüm kötülükler inat bu umudu yeşertmesiyle birlikte dünyanın çok daha yaşanılır bir yer olmasına katkıda bulunmasından bahsediliyor. Kendi refahını öne çıkarmaktan değil, usul usul kendi elleriyle yeni bir dünya düşünün temeline harç koymaktan bahsediliyor.

Not: Videoda Candide'in öğüdü "bahçıvan sakinliği" yahut "sakin bahçecilik" olarak tercüme edebileceğimiz horticultural quietism olarak ifade edilmiş. Sakin Köşe adı, bunu bilmeden kondu, ama çok isabetli olmuş meğerse.

Voltaire, Candide ya da İyimserlik, İstanbul: Cem Yayınevi, 2003, Çeviren: Hüsen Portakal.

Doğa Takvimi

5 Kasım	Kuş geçimi fırtınası
7 Kasım	Kasım fırtınası
9 Kasım	Çiğ mevsimi
12 Kasım	Postırma yazı
27 Kasım	Ağaçların suyu çekilişi
29 Kasım	Ülker dönümü fırtınası

Kaynak: Deniz Gezgin, Doğa Defteri 2020

NASIL BİR SOFRA ARKADAŞI İSTERSİNİZ?

Nilüfer - Can Gatenyo @gattinaptaze

Ekmeğin nemli, yoğun bir dokusu olur; piştikten sonra bozulmaya karşı dayanıklıdır. Prebiyotik, yani bağırsak dostudur. Fermantasyon süreci uzarsa, hamurdaki kimyasal değişim insan sağlığı için daha da yararlı olur.

Ekşi mayalı ekme yapmak, dünyada son yılların, özellikle de bizi eve kapatan pandemi sürecinin en "havalı", en "in" faaliyetlerinden biri oldu. Evde otururken hepimiz mutfağa odaklandık. Ama yine de marketten kolayca alabileceğimiz fırıncı mayası varken, yapımı zahmetli ekşi mayanın popüler olmasını ancak "ortak akıl" ile açıklayabiliriz.

Ekşi mayanın 3.500 yılı aşan geçmişine karşın endüstriyel bir ürün olan fırıncı mayası (baker's yeast) 20. yy'ın başlarında yaygınlaşmış. Bu değişimi, basitçe insanın hız ve para tutkusuna bağlayabiliriz.

Ekşi mayanın hamuru yavaş işlemesine karşın fırıncı mayası, sanayi tipi üretime elverişliliği ve hızı ile çok kısa sürede çok miktarda ekme üretmeyi mümkün kılmış. Zamanın para demek olduğu 20. yüzyılın tercihi de fırıncı mayasından yana olmuş. Ekme endüstrileşmiş. Ama neye rağmen?!

Ekşi maya dediğimiz, esasen, un, su ve havanın birleşimi ile uyanıp harekete geçen, çoğalan mikroorganizmaların (yararlı mantarlar ve laktik asit bakterileri - LAB) ortaklaşa geliştirdikleri (symbiotic)

bir vahşi yaşam formudur.

Ekşi mayadaki LAB'ın asidik özelliği, mayaya ve ekmeğe adını veren ekşimsi tadı ortaya çıkarır. Ekmeğin nemli, yoğun bir dokusu olur; piştikten sonra bozulmaya karşı dayanıklıdır. Prebiyotik yani bağırsak dostudur. Fermantasyon süreci uzarsa, hamurdaki kimyasal değişim insan sağlığı için daha da yararlı olur. Maya, tek gıdası olan şekere ulaşıp yiyecek için unun içindeki nişastayı daha çok parçalar. Bu da ekmeğin glisemik indeksini düşürür. Uzun fermantasyon, unun yapısında bulunan, sindirim sistemimizde sorunlara yol açan fitik asit ve glutenin parçalanmasını ve "ön hazım" (pre-digestion) dediğimiz değişimi sağlar ki; bu da, ekme yedikten sonraki şişkinlik ve hazımsızlık şikayetlerini büyük ölçüde ortadan kaldırır. Onun için, ekşi maya yönteminde hamurun mayalanma sürecini uzatmak önemlidir.

Fırıncı mayasındaki mantar tek çeşittir: saccharomyces cerevisia. Nişasta/şeker yiyerek tek başına çoğalır, hamuru hızla kabartır ve pişmeye hazır hale getirir. LAB ve diğer mantarlar yoktur... Onların hamura kattığı zenginlik ve faydalar da.

Şimdi farz edin ki, yemeğe çıkacaksınız: Neşeli, hoş görünlü ama masadaki varlığı ve sohbetiyle sizi besleyecek zenginlikten mahrum, sıg bir sofraya arkadaş mı tercih edersiniz; yoksa doyurucu ve besleyici olanı mı?

Hamiş: Market raflarında görülen, adında "ekşi" geçen paketler sizi yanıltmasın. Vahşi yaşam endüstriyel pakete girmez.

Alper Tolga Akkuş

Caretta ismi daha ilk anda, fikir ile birlikte aklıma gelmişti zaten. Derken, derken o duvar gazetemiz Caretta, gün olup devran da dönünce Kültürhane Youtube kanalına uçtu yavaş yavaş ve yolculuğuna da bu yeni mecrasında devam ediyor hâlâ.

Hani seri filmlerde olur ya öyle; üç-dört film sonrasında hikayenin en başında döner film yapımcıları ve yönetmenler. Çok örnek sayabiliriz böyle. Matrix, Alien, Yıldız Savaşları, Yüzüklerin Efendisi vs. Caretta için öyle yalalım dedim bu ay. Nasıl başladı bu Caretta hikayesi, aktarayım diye geçti içimden. Buyrunuz.

Adana Geko Cafe'de "Çukurova Ekoloji Günleri" hazırlık toplantılarından birindeyiz. 4-5-6 Mayıs 2018 tarihlerinde hayata geçecek Ekoloji Şenliği münasebetiyle heyecanımız had safhada. Bozcaada Uluslararası Ekolojik Belgesel Festivali (BIFED) ile işbirliği halindeyiz. Adana ÇEYİ (Çukurova Ekolojik Yaşam İnisiyatifi) ve Mersin ÇİTTA (Çukurova İnsan Tohum Toprak Atölyeleri) gönüllüleri olarak hepimiz birimiz, birimiz hepimiz anlayışımız ise baki.

İşte o toplantıda hep bir ağızdan ve fikirden "ne yaparız, nasıl yaparız" diye öneriler havada uçuşurken ekipten birinin, eğer aklımda yanlış kalmadı ise Fatih (Kaya) Abi'nin "Bir duvar gazetemiz olsa nasıl olur?" demesi ve bu işin sorumlusu olarak beni göstermesi ile başladı her şey.

Hani, "Aklımda o an bir şimşek çaktı!" denir ya. İşte vallahi de öyle oldu o an benim için. Gözümün önünde bir film şeridi gibi canlanıverdi gazete. Caretta'yı el emeği hazırlamak, "Çukurova Ekoloji Günleri" süresince her gün yeni bir nüshasını katılımcılar ile paylaşmak vesaire vesaire. Caretta ismi daha ilk anda, fikir ile birlikte aklıma gelmişti zaten. Derken, derken o duvar gazetemiz Caretta, gün olup devran da dönünce Kültürhane Youtube kanalına uçtu yavaş yavaş ve yolculuğuna bu yeni mecrasında devam ediyor hâlâ.

Caretta'nın duvar gazetesi şekli ile hayata geçirdiğimiz ilk ve -şimdiye kadarki- tek nüshasını bu sayfada sizlerle paylaşıyoruz. Fotoğraftaki Çukurova Ekoloji Günleri'nin hemen önceki gününden bir kare. Geko Cafe'de bir araya gelip duvar gazetemiz Caretta'yı el yazılarımızla, kendi çizimlerimizle dünyaya getirmiştik heyecandan içimiz içimize sığmazken 3 Mayıs 2018 günü. Caretta'yı

dünyaya getiren ekibi de sayalım yeri gelmişken: Sol başta fikir babası Fatih abi, sonrasında sırasıyla saat yönünde ben, Nurullah, Semih ve Canan.

Sevimli deniz kaplumbağamız Caretta'nın Kültürhane Youtube kanalındaki hali ise her Cuma saat 15.00 itibarıyla birkaç tık uzağınızda. Eee, ne diyoruz biz her programın sonunda...

Caretta

Ağır ağır ama sebatla

El ile, göz ile, diz ile

Bir araya gelince elbette söz ile

Sözü söze ekleye ekleye

Muhabbet ile...

#anavazza

CARETTA KASIM AYI PROGRAMLARI	
6 Kasım 2020	Saklı Orman (Kitap) ve Ekofil > Ilknur Urkun Kelso
13 Kasım 2020	Sürdürülebilir Yaşam Film Festivali (SYFF) 2020 > Pınar Öncel-Tuna Özçuhadar
20 Kasım 2020	Hiçbiryer (Kitap) > Miraz Ruspi
27 Kasım 2020	Son Buzul Erimeden (İklim Krizi) > Levent Kumaz

"BURADA HIÇ MÜNAFIK GÖRMEDİM"

Volkan Gültekin

Anlatan için ne zordu kendini hikâyesini açmak. Önümüze serdikçe hikâyesini, yaşadıklarının altında eziliyorduk. Fazla ağırdı. Bize ağır gelen hikâye, anlatıcıda sıradanlaşmıştı bile.

Birbirimizi anlamanın en iyi yolu hikâyelerde buluşmak sanırım. Maya Derneği olarak uzun yıllardır Mersin'de göçmenlerle çalışmalar yürütüyoruz. Uzunur çalışma yürüttüğümüz bu alanda biriktirdiğimiz hikâyeleri daha fazla insana ulaştırmak ve daha iyi anlayabilmek için 'Göçmen Hikâyeleri' ile buluştuk onlarla Kültürhane'de. Yeni hemşehrilerimizin hikâyelerini dinlemek, onlara dair olana tanıklık etmekti muradımız. "Ev sahipliği" yeni hemşehrilerimiz için şimdiye kadar acı deneyimlerle dolu olsa da biz de kendi hikâyemizle buluşacaktık. Heyecanlıydık. Az biraz tedirgindik de. En çok da ev sahipliğimiz için endişeliydik. Yeni misafirlerimiz çok da hoş karşılanmamışlardı. Vardıkları her yerde asık suratlar ve anlamama üzerine kurulmuş yargılarla var olmaya çalışmışlardı. Tüm bu kaygılarla başladı Göçmen Hikâyeleri. Ev sahipliğimize sonra döneriz lakin çok da güzel başladı. Hayatlarına, özelemlerine, acılarına ortak olmaya çalıştığımız hikâyeler, katılan herkesi etkisi altına almıştı bile. Anlatan için ne zordu kendini, hikâyesini açmak. Önümüze serdikçe hikâyesini, yaşadıklarının altında eziliyorduk. Fazla ağırdı. Bize ağır gelen hikâye, anlatıcıda sıradanlaşmıştı bile.

Yaşadıklarını dinlediğimiz hemşehrilerimize biz de kendi hikâyelerimizi anlatmaya başlamıştık. Bizimkilerde bir gariplik olduğunun farkındalardı. Sürekli aynı soru etrafında dolanıyordu. Hocalar neden üniversitede değiller? İmza attıkları için mi üniversiteden ihraç edildiler? Hayretler, şaşkınlıklar sonra tekrardan aynı soru: "İmza

attıkları için mi?" Bir müddet daha bu şaşkınlıkları atamadık tabii. Misafirlerimizden birinin "Burada hiç münafik görmedim" cümlesi ile başladı hanenin ev sahipliği. Yeni hemşehrilerimizden duyduğum en güzel cümle bu olmuştu. Münafik yoktu. Ayrımcılık da yoktu. Kültürhane'de olana dair, yaşananlara dair her şeyi hep gülümseyerek anlattıklarını gördüm. Rahat hissettikleri ender yerlerden biriydi Kültürhane. Belki de ilk defa onları yargılamadan dinliyordu birileri. Dayanışmanın ev sahibi halini görüyorlardı. Arapça konuştukları için kimse onlara hayretle bakmıyordu Hane'de. Hane'nin onlar için anlamı her zaman kocaman bir gülümseme...

"Gülümse hadi gülümse

Bulutlar gitsin

Yoksa ben nasıl yenileyeceğim

Hadi gülümse

Belki şehre bir film gelir

Bir güzel orman olur yazılarda

İklim değişir, akdeniz olur

Gülümse..."

Kemal Burakay

2 KASIM PAZARTESİ

Yapımcılar

The Producers /1967

Usta oyuncu ve yönetmen Mel Brooks'un dünya çapında tanınmasını sağlayan "Yapımcılar" geçmişte ünlü bir film yapımcısı olan Max Bialystock ve muhasebecisi Leo'nun eğlence dolu hikâyelerini anlatıyor. Gösterime girdiği sene En İyi Senaryo dalında Oscar ödülü kazanan ve günümüze kadar sinema ve tiyatrodaki pek çok uyarlaması yapılan film bir komedi klasiği olarak güncelliğini koruyor.

9 KASIM PAZARTESİ

Tam Gözlerimi Açarken

Ala Hallet Aini /2015

Tunuslu yönetmen Leyla Bouzid ilk uzun filmi olan "Tam Gözlerimi Açarken"de protest bir müzik grubunun solisti olan 18 yaşındaki Farah'ın üzerinden ülkesinin tarihsel dönüm noktası olan Yasemin Devrimi'nden birkaç ay öncesinde, 2010 yazında, Tunus'ta yaşananları anlatıyor.

16 KASIM PAZARTESİ

Taksim Hold'em /2017

Yönetmen Michael Önder, Türkiye sinemasında örneğini pek fazla görmediğimiz, tek mekânda geçen filmi Taksim Hold'em'de bizleri Gezi İsyanı'nın yaşandığı günlere götürüyor. Yapılan eylemlere ve gösterilen direnişe, arada kalmış karakterler üzerinden bakan film gösterildiği dönemde yurt içinde ve dışında olumlu eleştiriler almıştı

Galip Deniz Altınay

Herkese merhaba,

Sonbaharın en güzel aylarından Kasım'da, Kültürhane'de Sinema'nın perdelerinde dünyanın farklı köşelerinden sizler için seçtiğimiz beş film olacak. Yıldızların altında keyifli pazartesi akşamlarında görüşmek dileğiyle şimdiden iyi seyirler...

23 KASIM PAZARTESİ

Sabır Taşı

Syngué sabour, pierre de patience /2012

Yazar ve yönetmen Atiq Rahimi Goncourt Edebiyat Ödülü de kazanan eseri "Sabır Taşı"nın beyazperde uyarlamasında Afganistan'da otuzlu yaşlarında felçli kocasıyla ilgilenen bir kadının hayatına bakıyor. Sessiz bir şekilde yatan kocasına çocukluğunu, hayallerini, isteklerini, hayal kırıklıklarını anlatan kadını dinlerken Afganistan'ın ve yakın coğrafyalarındaki kadınların birbirine benzer hikâyelerin de görünür olmaya dile gelmeye başladığını fark ediyoruz.

30 KASIM PAZARTESİ

Hoşgeldiniz

Welcome /2009

Ülkesi Irak'tan İngiltere'ye gitmek için çabalayan Bilal'in Fransa'da yüzme öğretmeni Simon'la arkadaşlığı üzerinden günümüzün en can yakıcı olgularından olan göçe ve mülteciliğe dair ilgi çekici bir hikâye anlatıyor "Hoşgeldiniz" filmi. Avrupa'da pek çok festivalden ödülle dönen film Fransa'da göçmenlerle ilgili yasaların değişiminde de önemli rol oynamıştır.

DÜŞ KONSUN YOLUNUZA

Aysun Koç Aydoğan

Terastaki esinti, ön cephedeki yazarların isimleri, içerden "gel oku!" diye seslenen binlerce kitap ve dostluk elimden tuttu ve bırakmadı bir daha. Olacağına inanmadığım bu mekân hâlâ yerinde duruyor mu diye her sabah gelip bakmak, tutup bir daha bırakmamak istiyordum.

Adı Dikenli yol olan bu caddenin bir gül bahçesine dönüşeceğini Mersin'de kime söyleseniz inanmazdı. Mersin'e yolu düşmüşlerin, kentin ve kendi hayat hikayesinin izini arayanların, Mersin'i bildiğini sananların, her şeyi yeniden öğrenmeye hevesli olanların, sınav derdiyle boğuşanların, ders çalışacak mekan bulamayanların ve hatta ofissiz çalışanların, üzerine bir de dostlukların kıymetini bilenlerin Mersin'in Dikenli yolu'nda, sadece bir mekan olarak tarif edilemeyecek, kocaman bir bahçe bulabileceğini söyleseler, şüphesiz hiçbirimiz inanmazdık.

Önce İstanbul'dayken haberini aldım Mersin'de bir kütüphane ve kafe kurulacağını... Açıkçası pek de olabileceğine inanmadım. Çay-kahve içilip kitap okunan bir mekanda uzun soluklu bir işletme yürütülebileceğine ihtimal vermedim. Kulağıma çalınan bu haberin ardından bir sosyal medya paylaşımı gördüm:

"Profesörün limonatası!"

"Efendim? Anlamadım?" Ayşe Gül Hoca limonata yapıyordu ve anlatanın ağzından bal damlıyordu. Derken Hopa Çay, Zapatista Kahve, Kazova kazakları Kütüphane'nin dayanışma raflarında yerini almaya başladı. Uzaktaydım ama içimden "Mersin'e dönünce bi' uğrasam iyi olur," diye düşündüm.

Derken döndüm ve gördüm. Ayşe Gül konuklarıyla ilgileniyor arada mutfağa giriyordu. Deniz'in kasadaki uzun ve derin muhabbetlerine henüz tanık olmamıştım. Ulaş işinin gücünün arasında gelip gidenlerle mekana dair sohbet ediyordu. Ortaklar arasında en ta-

nıdığım kişi üniversiteden arkadaşım Nalan'dı...

Terastaki esinti, ön cephedeki yazarların isimleri, içerden "Gel oku!" diye seslenen binlerce kitap ve dostluk elimden tuttu ve bırakmadı bir daha. Olacağına inanmadığım bu mekân hâlâ yerinde duruyor mu diye her sabah gelip bakmak, tutup bir daha bırakmamak istiyordum. Sakın bu bir rüya olmasındı!..

Rüya gördüğümü sandığım günlerden bu yana çok zaman geçti. Kütüphane açıldığında oğlumuz Temmuz ilkokula, kızımız Alis ise yürümeye ve konuşmaya yeni başlamıştı. Kütüphane ise katlanarak büyüdü. Çayla, kahveyle, muhabbetle, paylaşımla, fikirle, dostlukla, yaratıcılıkla, umutla, çalışkanlıkla, inatla ve kalabalıklaşarak büyüdü... Yaptıkları, söyledikleri Dikenli yol'u, Mersin'i ve hatta memleketi aştı...

Bundan bir süre önce Alis'e kitap okurken bana dönüp heyecanla "Anne bu kitabın tiyatrosu var, Kütüphane'de oynuyor!" dedi. dedi. En sevdiği kitabın hayata geçebileceği tek yer Kütüphane onun için... Temmuz ise artık okumayı çoktan öğrendi ve kentte olup bitenleri yerel gazetelerden kendisi okuyup bizimle fikirlerini paylaşıyor.

Kütüphane'ye bugüne kadar yolu düşenlerin de henüz düşmemiş olanların da şimdiden duvarlara yazılmış, masalara konulmuş, rafların bir yerlerine iştirilmiş, kütüphanedeki kitapların sayfalarına sıkışmış, mutfaktan yükselen enfes kokulara karışmış bir hikayesi mutlaka vardır. Yeter ki yolu düşünün ya da Kütüphane'ye gelip bizimle beraber bir düş görsün...